

## **Pinkas en Memorboek van de joodse gemeente Oisterwijk**

### **Nieuw licht op de geschiedenis van de eerste Joodse gemeente in Oisterwijk.**

De net verschenen uitgave van het boek "Pinkas en Memorboek van de joodse gemeente Oisterwijk" werpt een mooi licht op de ontstaansgeschiedenis van de joodse gemeente in Oisterwijk. Jenneken Schouten heeft een knap staaltje werk verricht door vier beduimelde manuscripten in de Bibliotheek Rosenthaliana van de Universiteit van Amsterdam te ontrafelen en te vertalen. De in Oisterwijk met de hand geschreven manuscripten in het Jiddisch, Hebreeuws en Aramees, uit 1764, 1770 en 1781, zijn door haar vertaald in gangbaar Nederlands.

Het boek werd 16 juli gepresenteerd in het Lodewijkskerkje in Oisterwijk. Dr. Bart Wallet, universitair docent politieke geschiedenis aan de Vrije Universiteit Amsterdam en joodse geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam onderstreept in zijn toespraak het grote belang van de vertaling van de Pinkas: "In de tweede helft van de achttiende eeuw ontstaat een nieuwe joodse gemeenschap in Oisterwijk. Maar wat voor gemeenschap is dat precies? De pinkasien geven een bijzonder inblik in de opbouw van een zelfstandige joodse gemeenschap, die leidend is in Brabant en zelfbewust een eigen religieuze identiteit formuleert.

In de pinkasien staan de religieuze gebruiken beschreven die in de Oisterwijkse synagoge golden en die op tal van vlakken afwijken van wat in grote joodse gemeenten zoals Amsterdam en Rotterdam gebruikelijk was." En hij vervolgt: "Lokale joodse geschiedenis wordt vaak beschreven vanuit een buitenperspectief: op basis van Nederlandstalige bronnen in overheidsarchieven. De pinkasien geven een uniek beeld van binnenuit: hoe zagen de Oisterwijkse joden zichzelf? Wat deden ze eigenlijk in hun synagogediensten? Door de editie van de grotendeels Jiddische tekst met de voortreffelijke vertaling van Jenneken Schouten kan nu een breed publiek zelf zich even in de achttiende-eeuwse synagoge van Oisterwijk wanen."

Jenneken Schouten gaf inzicht in het vertaalproces aan de hand van een diapresentatie en voor welke puzzels het haar plaatste. Ze heeft de vertaling ook gebruikt als afstudeer opdracht van haar studie waar ze met vlag en wimpel voor slaagde. De eerste exemplaren van het boek werden door Kees Welmers, initiatiefnemer en opdrachtgever van het vertaalproject, overhandigd aan burgemeester Hans Janssen, aan Rachel Boertjens, conservator van de Bibliotheek Rosenthaliana en aan Albert Ringer, rabbijn van onder andere de joodse gemeente Tilburg. De boekpresentatie werd opgeluisterd door Kathelijn van Dongen, zangeres uit Oisterwijk, die ondermeer het Kaddisch van Ravel prachtig vertolkte. Het boek is verkrijgbaar bij de Uitgever Het Kwartier van Oisterwijk via de website [kwartiervanoisterwijk.nl](http://kwartiervanoisterwijk.nl) of bij boekhandel Oisterwijk.



Kees Welmers overhandigd burgemeester Hans Janssen het eerste exeplaar.  
Foto Matjijs Welmers



Bart Wallet onderstreept hoe uniek de Oisterwijkse Pinkas is.  
Foto Mathijs Welmers



Kees Welmers overhandigt bloemen aan vertaalster Jenneken Schouten  
 voor haar mega-klus.  
 Foto Mathijs Welmers

